Sosyolojiye Giriş - 2

1. Diğer bilimler gibi sosyoloji de bir icat bilim değildir. Batı toplumlarında ortaya çıkan farklılaşma ve çalkantılar, toplumsal olayları ve bu olayların toplumsal etkilerini incelemeyi zorunlu kılmıştır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin ortaya çıkma nedeni olarak gösterilmektedir?

A) Yeni toplum önerilerini anlama çabası
B) Toplumsal istikrarın oluşturulma isteği
C) Toplumsal değişimleri açıklama çabası
D) Gelişmiş toplum üretme isteği
E) Bilimsel toplum oluşturma girişimi

2. Toplumlar gruplardan, gruplarsa bireylerden oluşur. Bireylerin grup içerisinde şekillenişi gibi, gruplar da toplum içerisinde şekillenir. Toplumu yapılandıran kurumsal ilişkiler; aile, ekonomi, siyaset vb. üzerinden bireylere doğru yayılır. Her birey varlığını ve ihtiyaçlarını, bu ilişkiler üzerinden yapılandırarak karşılar. Sonuç olarak anlamlı bir bütünlük içerisinde öznel yaşamlar oluşur.

Paragraftan hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

A) Her toplum anlamlı bir bütünlüktür.
B) Her toplumsal yapıda farklı gruplar vardır.
C) Her bireyin, içerisinde yer aldığı gruplar vardır.
D) Toplumlar kurumsal ilişkiler üzerinden yapılanır.
E) Bireylerin kişilik özellikleri kurumsal ilişkileri şekillendirir.

3. A. Comte'un üç hal yasasına göre; insanlığın tecrübesi olayları açıklamak için birbirini takip eden üç farklı bakış açısı kullanmıştır. Bu bakış açıları; Teolojik, Metafizik ve Pozitif aşamalardır. Günümüzde, bazı toplumlarda en son aşama olan pozitif aşama egemendir. Bilimselliğin de özünü oluşturan pozitivizm; nedenselliğin kaynağını doğa dışında değil, fizik dünyanın kendisinde arar. Bu durum sosyolojinin de bilim olma çabalarına katkı sağlamıştır.

Buna göre teolojik ve metafizik aşamaların bilim dışı sayılmalarının nedeni, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Gözlemsel verilere dayanmamaları
B) Ruhsal objelerin sosyal karşılıkları olmaları
C) Evrensel bir yaklaşım için yeterli olmamaları
D) Belli bir dinsel inanca dayalı olmaları
E) Toplumların, farklı teolojik ve metafizik anlayışlara sahip olmaları

4. Bir bilim adamı kendi alanında geleceğe ilişkin bir takım öngörülerde bulunabilir. Aynı şekilde, bir sosyolog da geleceğe ilişkin olabilecek toplumsal değişimlerle ilgili, somut bir takım öngörülerde bulunabilir.

Buna göre sosyolojinin öngörülerini aşağıdaki hangi yönteme dayalı olarak gerçekleştireceği söylenebilir?

A) Tümevarım
B) Tümdengelim
C) Sosyometri
D) Gözlem
E) Görüşme

5. **Sosyolojinin ortaya çıkışında aşağıdaki olay ve olgulardan hangisinin etkili olduğu söylenemez?**

A) Ulus devletlerin yükselişi
B) Bilimsel ve felsefi düşüncede yaşanan gelişmeler
C) Sanayi Devrimi ile birlikte ortaya çıkan sorunlar
D) II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan toplumsal sorunlar
E) Fransız İhtilali sonrası toplumlarda meydana gelen siyasal değişmeler

6. Rönesans ve devamında oluşan Reform hareketleri, kendiliğinden oluşan süreçler olmadığı gibi, 1789 Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi de, parlak akılların oluşturduğu etki ile toplumları harekete geçiren dinamikler olarak görülemez. Tüm bunları, öncesinde yaşanan toplumsal süreçlerden bağımsız değerlendirmek mümkün olamadığı gibi; alışılmış düşünce biçimleri ile de açıklamak tatminkar görülmeyecektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Toplumları, tarihsel olayların etkisi ile yorumlama gereği
B) Tarihsel olayları, toplumların beklentileri ile açıklama çabası
C) Rönesans sürecinin yeni toplumsal anlayışlar oluşturduğu düşüncesi
D) Tarihsel devrimlerin yeni zihinsel yaklaşımlarla açıklanma isteği
E) Toplumsal olaylara objektif bakabilen düşünce sistemlerinin gelişmesi gereği

7. Durkheim "İntihar" adlı çalışmasında, intiharla ilgili olayları tek tek incelemiş, hangi şartlarda intiharların arttığını ya da azaldığını araştırmıştır. Sonuçta intihar olgusu ile ilgili genel yargıya ulaşmıştır.

Durkheim bu çalışmasında aşağıdaki yöntemlerden hangisini kullanmıştır?

A) Analiz
B) Tümdengelim
C) Tümevarım
D) Sosyometri
E) Monografi

8. I. Sosyoloji; toplumları zaman ve mekân bakımından kendi koşulları içerisinde inceleyen bir bilim dalıdır.
II. Sosyoloji insanların toplum halinde nasıl yaşadıklarını inceleyen bir bilim dalıdır.
III. Sosyoloji farklı toplumlar arasındaki benzer özellikleri araştırıp genellemelere ulaşmaya çalışır.
IV. Sosyoloji toplumsal yaşam ile ilgili kurallar koyan bir bilim dalıdır.
V. Sosyoloji, toplumsal kurumların birbirleriyle olan etkileşimini inceler.

Yukarıda verilen sosyoloji ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Aşağıdaki kavramlardan hangisi sosyolojinin konusu içinde yer almaz?

A) Toplumsal bütünleşme
B) Toplumsal grup
C) Toplumsal olgu
D) Toplumsal düzenleme
E) Toplumsal değişme

10. Toplumda yaşayan bireyler farklı gruplar içinde yer alırlar. Bu gruplarda yer alan bireylerin davranışları sosyoloji için önemli bir veridir. Ancak insan davranışlarını daha iyi anlayabilmek için sosyolojinin başka bilimlerden yardım alması gerekir.

Bu konuda sosyolojinin yardım alması gereken bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarih B) Psikoloji
C) Antropoloji D) Felsefe
E) Coğrafya

11. Bir fabrikada işçilerin çalışma koşullarını ve toplumsal ilişkilerini incelemek isteyen bir sosyolog, aynı fabrikaya işçi olarak girip çalışmaya başlamıştır.

Bu çalışmada sosyoloğun kullandığı araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anket
B) Mülakat
C) Monografi
D) Vak'a incelemesi
E) Katılımlı gözlem

12. Aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin doğrudan ilgilendiği bir konu değildir?

A) En iyi yönetim biçimleri
B) Toplumsal kurumlar ve işlevleri
C) Gruplar ve gruplar arası ilişkiler
D) Toplumsal yaşamda bireyin rol ve statüleri
E) Toplumsal değişme ve değişmenin nedenleri

